

Nu med neger

Det er ikke politisk korrekt at bruge ordet neger om en person af afrikansk afstamning. Det fik Zirkus Nemo at føle, da det for et par år siden skilte med en mørk mands gæsteoptræden. Men fyordet står skam i ordbøgerne.

Ordet neger indfandt sig i det danske sprog for omkring 300 år siden. Dansk har adopteret ordet fra de romanske sprog, hvor negro/negra er ordet for sort. De romanske sprog er moderne udviklinger af sproget latin, hvor sort hedder neger.

Ordet 'negro' i det amerikanske sprog betragtes som et nedsættende ord, og man benytter derfor i stedet betegnelser som 'Afro-American' eller 'African American'.

Denne udvikling i USA inden for politisk korrekthed kan dog ikke uden videre overføres til det danske sprog. Ordet neger er for de fleste i Danmark det mest almindeligt anvendte som betegnelse for et menneske med afrikansk baggrund. Ifølge Politikens Store nye Nu Dansk Ordbog har ordet følgende betydning: 'En person af negroid afstamning'. Som synonym er anført 'sort' og 'negroid'.

Hvad er der så forkert ved at kalde en person neger, hvis vedkommende er sort?

VREDEN over betegnelsen neger stammer naturligvis fra slaveriets tid, koloniseringen af Afrika. Vreden kommer fra lande som f.eks. USA, hvor racisme har været et stort problem gennem årtier.

I midten af det 20. århundrede havde USA raceadskillelse, hvilket affødte borgerretsbevægelserne i 1960'erne og senere den militante bevægelse for Sort Selvbevidsthed, der forkastede landets racistiske politik og det ord, der uløseligt var forbundet med den, ordet neger.

I deres kamp for lighed blev betegnelsen Sorte Amerikanere indført i sproget i stedet for ordet neger på grund af dets negative klang. Desværre hænger tingene ofte sådan sammen, at man ikke slipper for den negative ladning, selv om et ords betydning får en anden repræsentant. Inden længe var det i USA også politisk ukorrekt at sige sort, fordi det stadig var en henvisning til hudfarven, og det blev i stedet til afro-amerikaner. Desværre fik også dette ord negativ betydning, så den mest korrekte betegnelse i dag er afrikansk amerikaner.

MEN hvordan forholder det sig i Danmark? Zirkus Nemo lavede for et par år siden en forestilling med overskriften 'Nu med neger'. Der kom klager til forbrugerombudsmanden, fordi ordet 'neger' blev opfattet som en stærkt nedsættende betegnelse for mennesker med mørk hudfarve.

Blandt andet indfandt et brev sig, hvor afsenderen fandt ordet stærkt krænkende og stødende - denne fællesbetegnelse for de afrikanske folkeslag. Forbrugerombudsmanden fandt dog ingen racistiske hentydninger med argumentet, at den amerikanske opfattelse af ordet, som er negativ, ikke kan overføres til det danske sprog.

Da ordet neger første gang optrådte på dansk, var der endnu ingen negre i Danmark og derfor ingen, der kunne blive fornærmet over betegnelsen. Det er der i dag. Der er en del af den danske befolkning, der er af afrikansk afstamning, og hvis de føler, at ordet neger er negativt ladet og derved stødende, bør det ikke være en del af det danske sprog.

Men jeg mener heller ikke, at man for enhver pris skal afskaffe det og erstatte det, som det har været tilfældet i USA. Derimod kunne man lave restriktioner på ordet i forskellige sammenhænge, så ordet kunne få en mere neutral klang. Men hvor går grænsen så, når Zirkus Nemo kan lave en plakat, hvor der står 'Nu med Neger'?

MAN tænker måske ikke lige umiddelbart som dansk-dansker, at ordet neger klinger negativt, men hvis man tænker på ordet nigger, som ligger så tæt op ad, er man ikke i tvivl om, at det er et nedsættende ord.

Stadig er det sådan, at man som 'ikke-minoritet' skal være varsom med at bruge ordet neger. Det er i tidens løb blevet brugt nedsættende og kan derfor - uanset ens intentioner - virke som en provokation.

Det handler i bund og grund om, hvad de, det betegner, synes om det. Ordet er forbundet med stærke følelser hos såvel de involverede som de udenforstående, og derfor bør man være varsom.

HVAD er det, der er så vigtigt ved denne politiske korrekthed, når vi netop er Danmark og ikke USA?

Skræmmebilledet politisk korrekthed blev i sin tid skabt, fordi brugere af ord som f.eks. neger følte sig urimeligt behandlet, når de liberale beskyldte dem for vanetænkning eller racisme.

Ord, som vi i dag ved kan lyde nedsættende, er tidligere blevet brugt ufrivilligt og i god tro, uden at der er blevet taget højde for, at personen af afrikansk afstamning fandt det diskriminerende at blive benævnt efter sin hudfarve i modsætning til andre borgere i f.eks. et land som USA.

Som enhver anden nyudvikling i et samfund gik der tid med at få den politiske korrekthed integreret, så selv om der fandtes en rimelig begrundelse for at finde en anden betegnelse, var det stadig ikke alle, der havde stiftet bekendtskab med udviklingen.

Den sproglige forseelse blev derfor fortsat brugt og set på som en accept af fortidens undertrykkelse og racisme.

HVIS man et øjeblik tænker på den tavse forståelse, der som udgangspunkt hersker mellem mennesker om at tage hensyn til hinandens integritet, så forstår man også, at det er en voldsom anklage at blive beskyldt for at se ned på andre og da især, hvis det faktisk ikke er forsættligt. Der er derfor forståelige grunde til den reaktion, vi nu bliver opdraget med - nemlig politisk korrekthed.

Ordet bøsse var tidligere en nedsættende betegnelse for homoseksuelle, men efter at den gruppe (homoseksuelle), det betegnede, selv tog det i brug, blev det lige så langsomt et neutralt ord og betragtes i dag ikke som et nedsættende ord.

Men hvor nogle ord bliver mere almindelige, bliver andre mere farlige. Et af dem er ordet neger, der i dag regnes for politisk ukorrekt. Mange ældre danskere bruger dog stadig ordet og ser intet galt i det.

Det er det, der er så svært ved den politiske korrekthed. Man kunne synge om negerdrengen, som Dumbo får som rangle, og man kunne stadig købe en 'Jolly Nigger Bank' (populær sparebøsse).

I dag ville de fleste skamme sig over at synge om negerdrengene, hvorimod en 'Jolly Nigger Bank' nu igen kan købes i Danmark, men den er ligesom forbeholdt folk med den rette historiske bevidsthed og åbenlyse humoristiske tilgang til emnet.

I sidste ende er spørgsmålet vel egentlig, om man som menneske skal kaldes ved sin hudfarve - for egentlig er det jo ret unuanceret. Det ville være rarest, hvis vi ikke behøvede at gøre opmærksom på vores farve.

MANGE gange er det den manglende viden om en persons oprindelse, der gør, at vi betegner vedkommende ud fra hendes/hans kulør.

Sydeuropæere er som regel mørke i huden, men dem ville vi kalde grækere, italienere eller andet, da vi nemmere kan placere disse geografisk ud fra en accent mm.

De fleste vil nok foretrække at blive benævnt ud fra nationalitet, men det kan være svært at greje, hvis man ikke er sikker på herkomsten. Så bliver betegnelsen afrikaner, men så er de en del af et helt kontinent. Hvor længe er det politisk korrekt?

Den politiske korrekthed er begrundet og fornuftig, men gør, at vores sprog ofte bliver en smule for forsigtigt, når vi bruger ord som f.eks. 'neger', der egentlig ikke er 'stuerent' længer, selv om det står i vores ordbøger.

<UL> <LI>**Louise F.J. Albers**, er stud.mag.Masnedøgade 12100 København Ø</LI></UL>

Titel	
Stednavne	DANMARK
Emneord	ORDBØGER SPROG
Personer	
Virksomheder	

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informationsgenfindingsystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.